

Vesi-ilta & Järvitärskyt

14.11.2024

Yhdistysten ja hankkeiden esittelyt

Iso-Savijärven kunnostusyhdistys ry/ Hannu Karjalainen

Pro Jänisjärvi ry/ Esko Karjala

Sääksmäen vesienhoitoyhdistys ry (aik. Saarioisjärven hoito- ja kehittämissyhdystys ry)

/Pekka Kansanen

Kankaistenjärven suojeluyhdistys ry/Pekka Honkala

Suomen metsäkeskus/Jaakko Puputti

Oma Visio-hanke Pro Hauhonselkä Ry/Marja-Liisa Suomalainen

Tammelan Pitkäjärven-Lautaportaanjärven suojeluyhdistys/Virpi Pitkänen

Vesikasvien niiton voitot ja takaiskut Iso-Savijärvellä

Iso-Savijärvi on pieni, noin 70 hehtaarin järvi Valkeakosken ja Lempäälän rajalla.

Vuonna 1957 järven pintaa laskettiin puolisen metriä maatalouden tarpeita varten. Seurauksena järvi alkoi pahasti rehevöityä. Kelluslehtiset vesikasvit peittävät runsaasti järven pintaa. Keskisyvyys on yksi metri ja syvin kohta kolme metriä.

Huolimatta ranta- ja vesioloista kesämökkien rakentaminen lisääntyi vuosisadan loppupuolella. Mökkiläiset aktivoituvat, laskuojaan saatiin pohjapato, jonka ansiosta pinta on tasaantunut. Vuosituhannen vaihteessa perustettiin kunnostusyhdistys, joka otti tavoitteekseen järven pinnan noston laskua edeltäneelle tasolle.

Teetettiin kaksikin selvitystä pinnan noston vaikutuksista ja haittakorvauksista, mutta maa- ja vesialueen omistajien enemmistöä ei ole saatu asian taakse.

Niinpä piti miettiä muita toimia. Sellaiseksi nousi vesikasvien niitto. Pirkanmaan Ely-keskus myönsi tukea vuonna 2020 alkaneelle kolmivuotiselle hankkeelle, jolle saatiin myös järven muiden intressipiirien hyväksyntä.

Yhdistys hankki käyttöönsä kaksi moottorivenettä, joilla hinataan pinnan alta leikkaavia leikkureita. Omana työnä rakennettiin veneisiin haravat niittojätteiden työntämiseksi rantaan, josta ne edelleen vedetään maalle ja läjitetään kauemmas kunkin rannanomistajan maille.

Tulokset ovat lupaavia, vuosittain on niitetty toista kymmentä hehtaaria ja näin saatu lisää avonaisia vesialueita.

Tavoitteemme oli aloittaa niitto mahdollisimman aikaisin, mutta Ely-keskus asetti aloitusajaksi 15. heinäkuuta lintujen pesimisen takia. Niiton kestoa ei rajattu. Näin mentiin neljä kesää.

Tänä kesänä koimme yllätyksen, sillä sama viranomaisen määräsikin niittoajaksi vain elokuun. Perusteena on uhanalainen viitasammakko. Yhdistys teetti tutkimuksen viitasammakosta pinnan nostoa ajatellen jo 2018, jolloin todettiin järvellä elävän tuhansia viitasammakoita eikä pinnan osto vaikuttaisi niihin.

Koemme kuukauden määräajan hankalana rajoitteena, varsinkaan kun niitolla ei näytä olevan mitään vaikutusta sammakoihin. Keväinen pulputus kuuluu yhtä voimakkaana kuin ennenkin. Toisaalta pitäisi kannustaa järven hoitoon ja veden laadun parantamiseen, mutta sitten asetetaan rajoituksia sen toteuttamiselle.

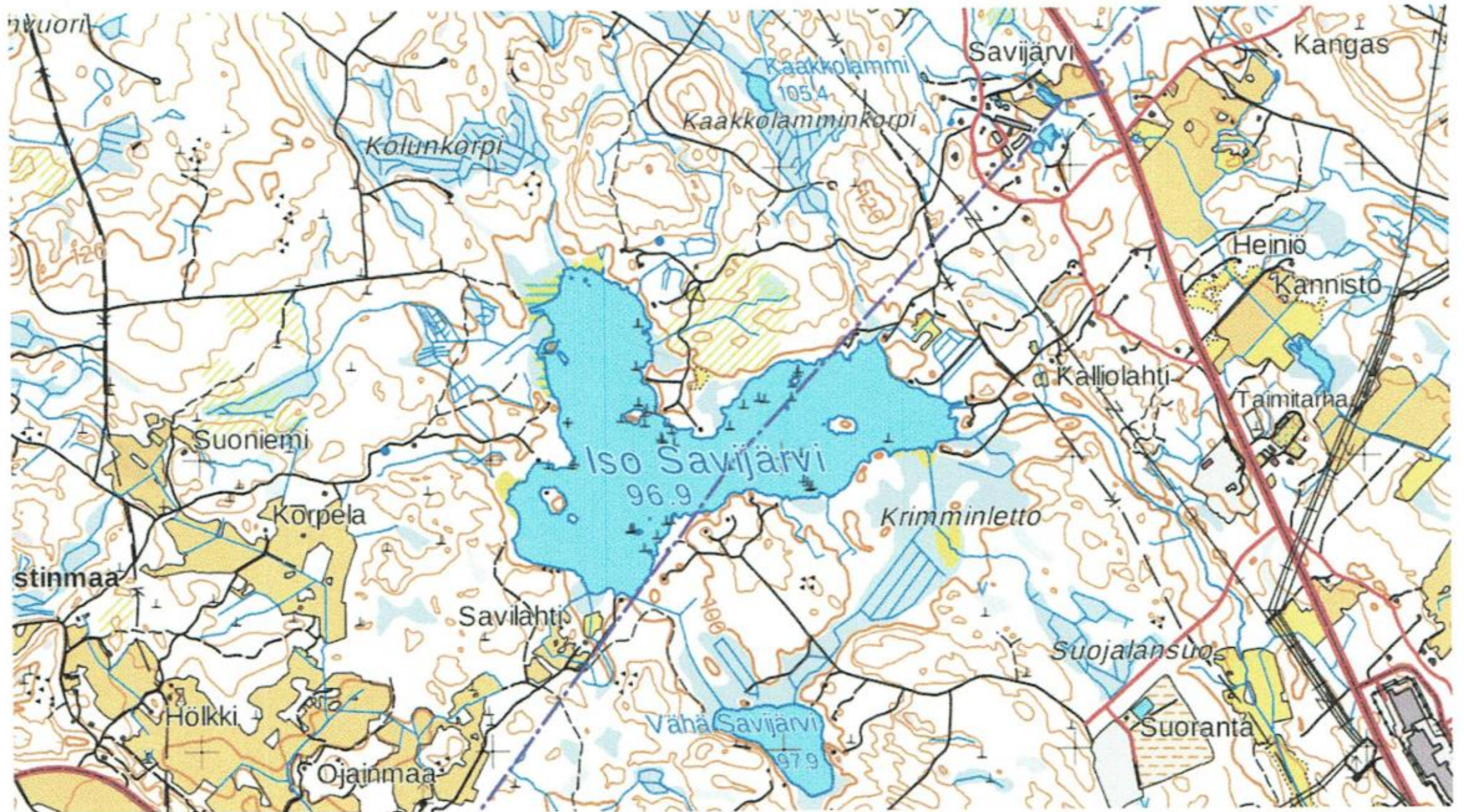
Viime elokuu niitettiin kuitenkin tiiviisti, mutta niittäjien, niittotuntien ja pinta-alan määrä väheni. Tilanteen pitäisi olla päinvastoin, niitto vaatii aikaa ja tekijöitä sillä kaikki eivät voi olla samaan aikaan vesillä.

Miten käynee tulevaisuudessa. Riittääkö ikääntyvien mökkiläisten aktiivisuus?

Hannu Karjalainen

Iso-Savijärven kunnostusyhdistyksen sihteeri

Tulostettu Maanmittauslaitoksen asiointipalvelusta

Pro Jänisjärvi ry

Esko Karjala

esko.karjala@pro-janisjarvi.fi

14.11.2024 / Vesi-ilta

www.pro-janisjarvi.fi

Pro Jänisjärvi ry

Esko Karjala

esko.karjala@pro-janisjarvi.fi

www.pro-janisjarvi.fi

Onnistumisia

- Jäsenkampanja, n. 70 jäsentä
- Tiedonhallinta: Google Workspace yhdistyksille, 0 €

Gmail

Drive

Meet

Calendar

Chat

Docs

Sheets

Slides

Keep

Sites

Forms

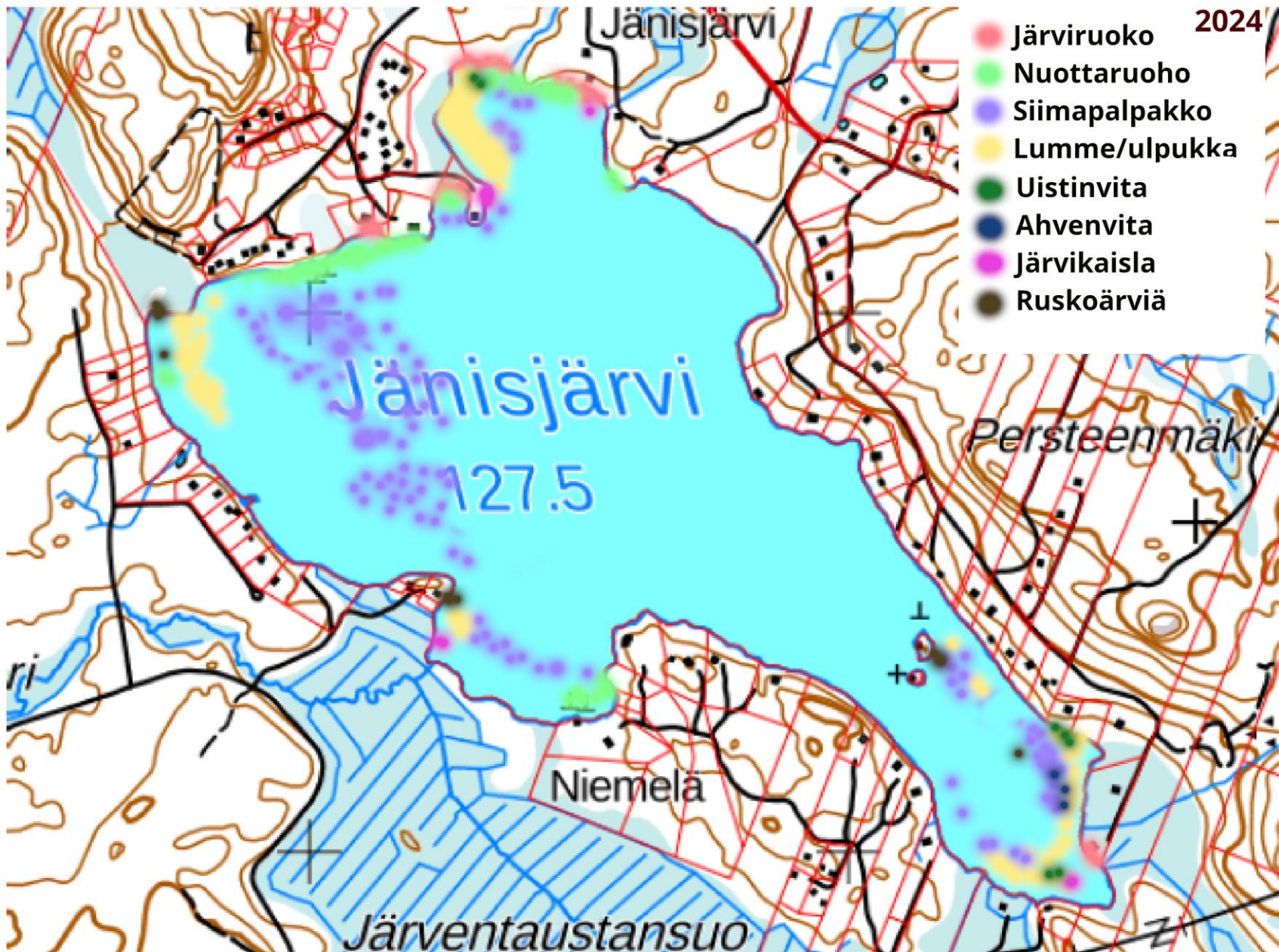

Currents

- Kasvillisuuskartoitus

Kasvilajit 2024

Pro Jänisjärvi ry

Esko Karjala

esko.karjala@pro-janisjarvi.fi

www.pro-janisjarvi.fi

Käynnissä olevia ekologisen tilan riskikartoituksia

- Humuskuormitus: järveen asti ojitetut suo- ja metsäalueet
- Vedenkorkeus: lahoavat patorakennelmat

=> Olen kiinnostunut kuulemaan
menestystarinoistanne vastaavista tapauksista

Pro Jänisjärvi ry

Esko Karjala

esko.karjala@pro-janisjarvi.fi

www.pro-janisjarvi.fi

Kiitos avustanne ja opastuksistanne:

Hämeen ELY-keskus

Hämeenlinnan kaupunki

Vanajavesisäätiö

Sääksmäen vesienhoitoyhdistys ry

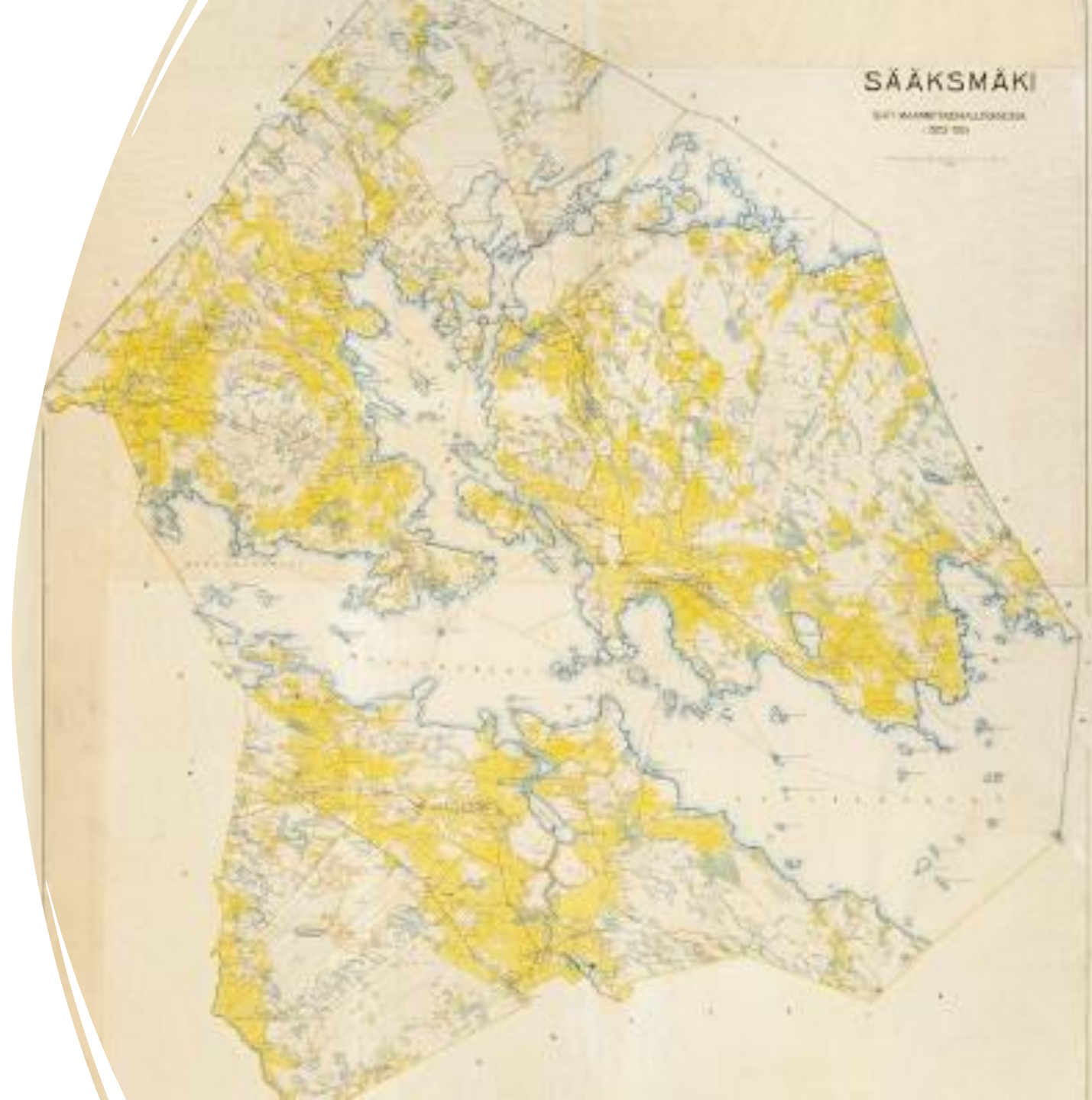
- Saarioisjärven hoito- ja kehittämisyhdistyksen uusi nimi on Sääksmäen vesienhoitoyhdistys ry. Nimen muuttamisesta päätti yhdistyksen vuosikokous 6. kesäkuuta 2024.

Toiminta laajenee

- Nimen myötä tavoitteena on laajentaa toimintaa ja saada uusia vesienhoitohankkeita aikaiseksi kaikille kolmelle Sääksmäen alueelle Vedentakana, Kirkon puolelle ja Saarioispuolelle

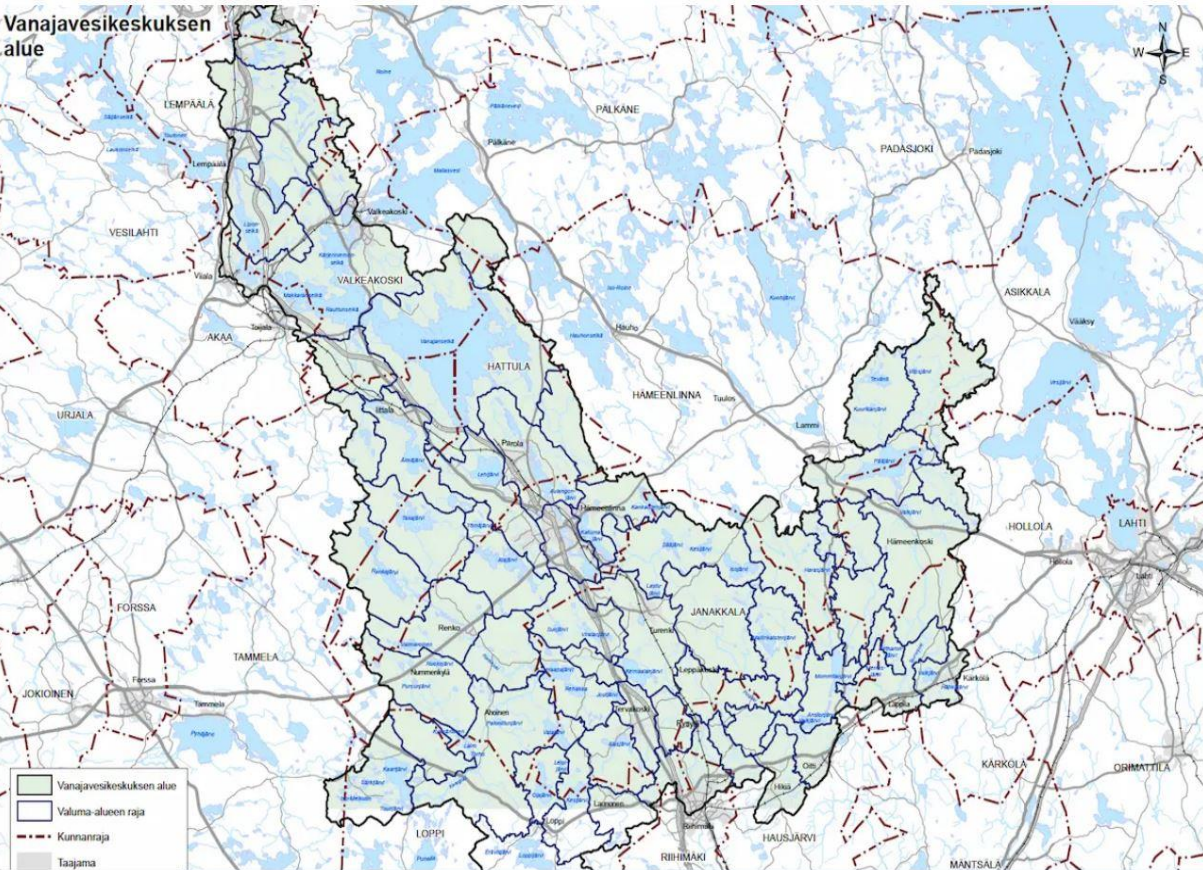

Yhteistyö hankkeissa

- Tavoitteena yhteistyö paikallisten toimijoiden kuten jakokuntien, metsästysseurojen ja kyläyhdistysten kanssa sekä innostaa kesämökkiläisiä ja ranta-asukkaita mukaan toimintaan.

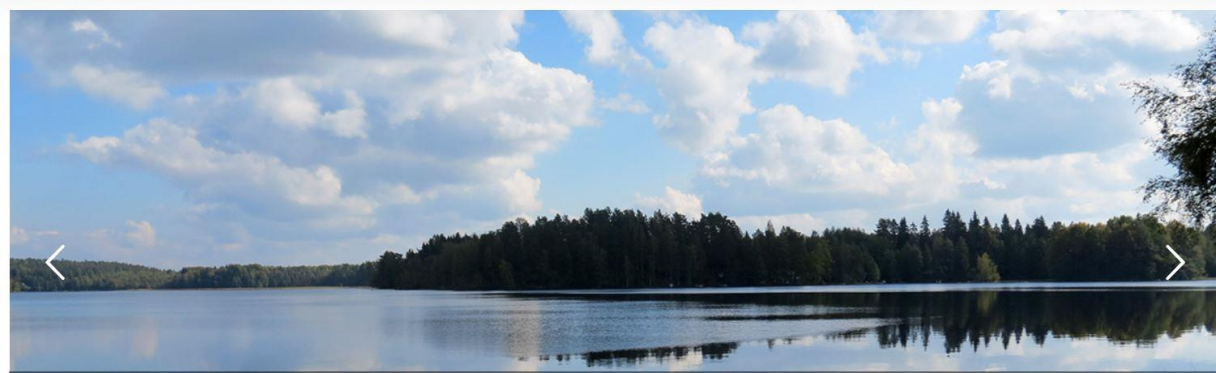

ETUSIVU TIETOA MEISTÄ HANKKEET OLENNAISET UUTISVIRTA

Yhteistyö hankkeissa

Saarioisjärven hoitoyhdistyksen pohjalta uudistuneella Sääksmäen vesienhoitoyhdistyksellä on jo hyvät suhteet ja luottamus Valkeakosken kaupunkiin, ELY keskukseseen, Vanajavesikeskukseen, lintujärjestöihin ja erilaisiin hankkeiden rahoittajiin sekä kokemusta hankkeiden suunnittelusta ja toteutuksesta.

Next steps

1. Hankkeen julkistus
2. Jäsenhankinta
3. Hankeideoiden kokoaminen (yhteistyöseminaari)
4. Konkreettisten hankeideoiden jatkojalostus hankkeiksi
5. Toimintasuunnitelma ja hankkeiden jaksotus lähivuosille

Esimerkkiaiheita

- Rantojen umpeenkasvun torjunta
- Isosorsimon torjunta
- Ulpukan juurakoiden poisto
- Laskeutusaltaat ja suojakaistat
- Sorsalinnuston elvytys
- Kalaston hoito
- Vesiensuojeluvalistus

Kankaistenjärven suojeluyhdistys ry :

Perustettu: 2012

Kankaistenjärvi:

Karu latvavesi

Pinta- ala: 270 ha

Kivikarin syväne 18 m

Järvellä 110 loma- asuntoa

Opinnäytetyö Kankaistenjärven pitkäaikaisseurannan tuloksista

Elisa Rintaluoma

Tampereen ammattikorkeakoulu

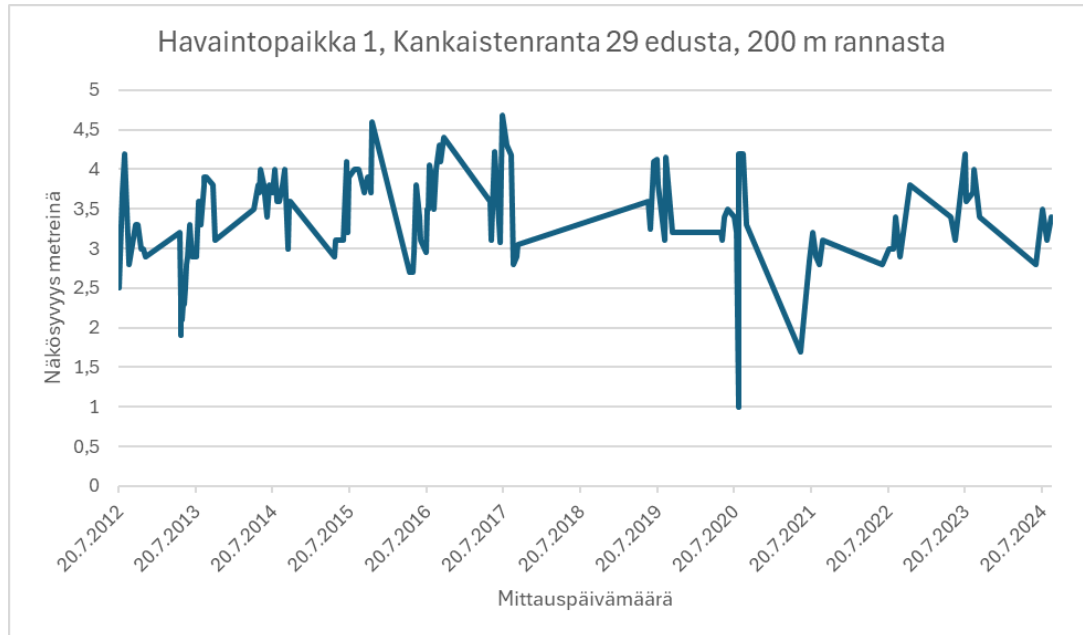
Bachelor's Degree Programme in Environmental Engineering

-
- TAMKin ympäristötekniikan koulutusohjelma (Bachelor's Degree Programme in Environmental Engineering)
  - Työ kokoaa yhteen syvänteestä tehtyjä järvivesimittauksia vuosien 2012-2023 ajalta sekä näkösyvyysmittauksia kahdelta havaintopaikalta
  - Työn rajauksen vuoksi tarkasteluun on valittu vain tietyt parametrit
  - Työn on tarkoitus valmistua helmikuulla 2025

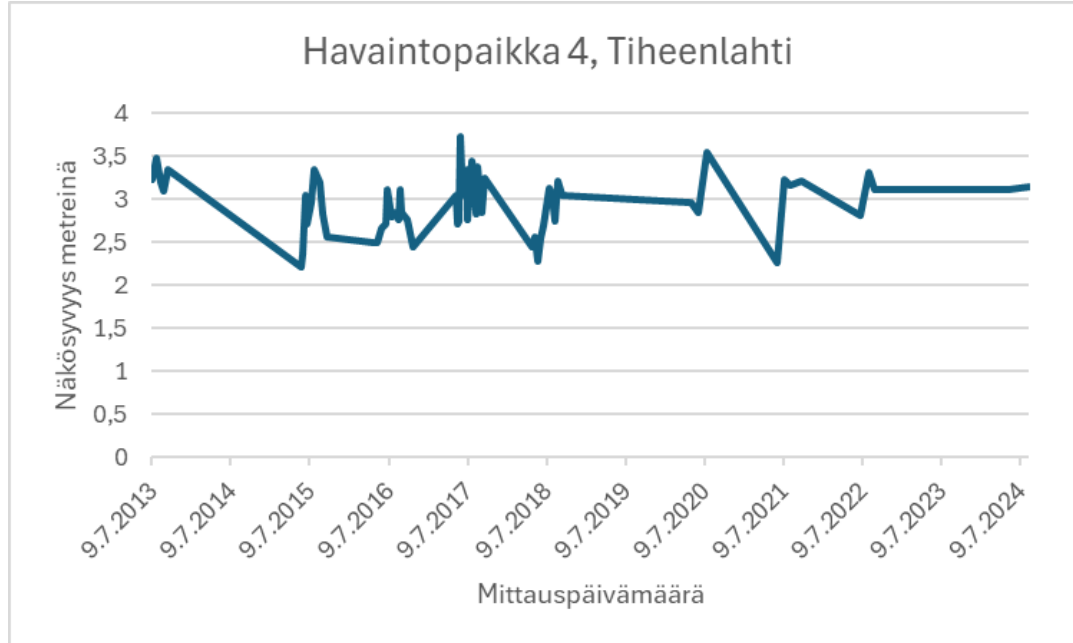

Näkösyvyyden muutoksia vuosien 2012-2024 ajalta kahdelta havaintopaikalta

- Havaintopaikalla 1 näkösyyvyden keskiarvo on ollut 3,39 metriä
- Vuonna 2020 on havaittavissa selkeä pudotus, kun näkösyyvyys on ollut vain 1 m

Näkösyyden muutoksia vuosien 2012-2024 ajalta kahdelta havaintopaikalta

- Havaintopaikalla 4 näkösyyys on vaihdellut 2,22 ja 3,54 välillä
- Näkösyyden keskiarvo on 2,95 m

Metsäkeskus

21.11.2024

Ilmastokestävyyttä ja ympäristöviisasta vesiensuojelua hämäläismetsiin

Hankekumppanit: Vanajavesisäätiö ja
Vesijärvisäätiö

Tietoa hankkeesta

- Tiedonvälityshanke vuosille 2024-2026, käynnistynyt elokuussa 2024
- Rahoittajana EU:n maaseuturahasto ja Hämeen ELY-keskus
- Hanketta koordinoi Suomen metsäkeskus
- Hankekumppaneina toimivat Kanta-Hämeessä Vanajavesisäätiö ja Päijät-Hämeessä Vesijärvisäätiö
- Hanke on suunnattu metsänomistajille, koneyrittäjille, metsäalan toimihenkilöille ja luonnonvara-alan opiskelijoille

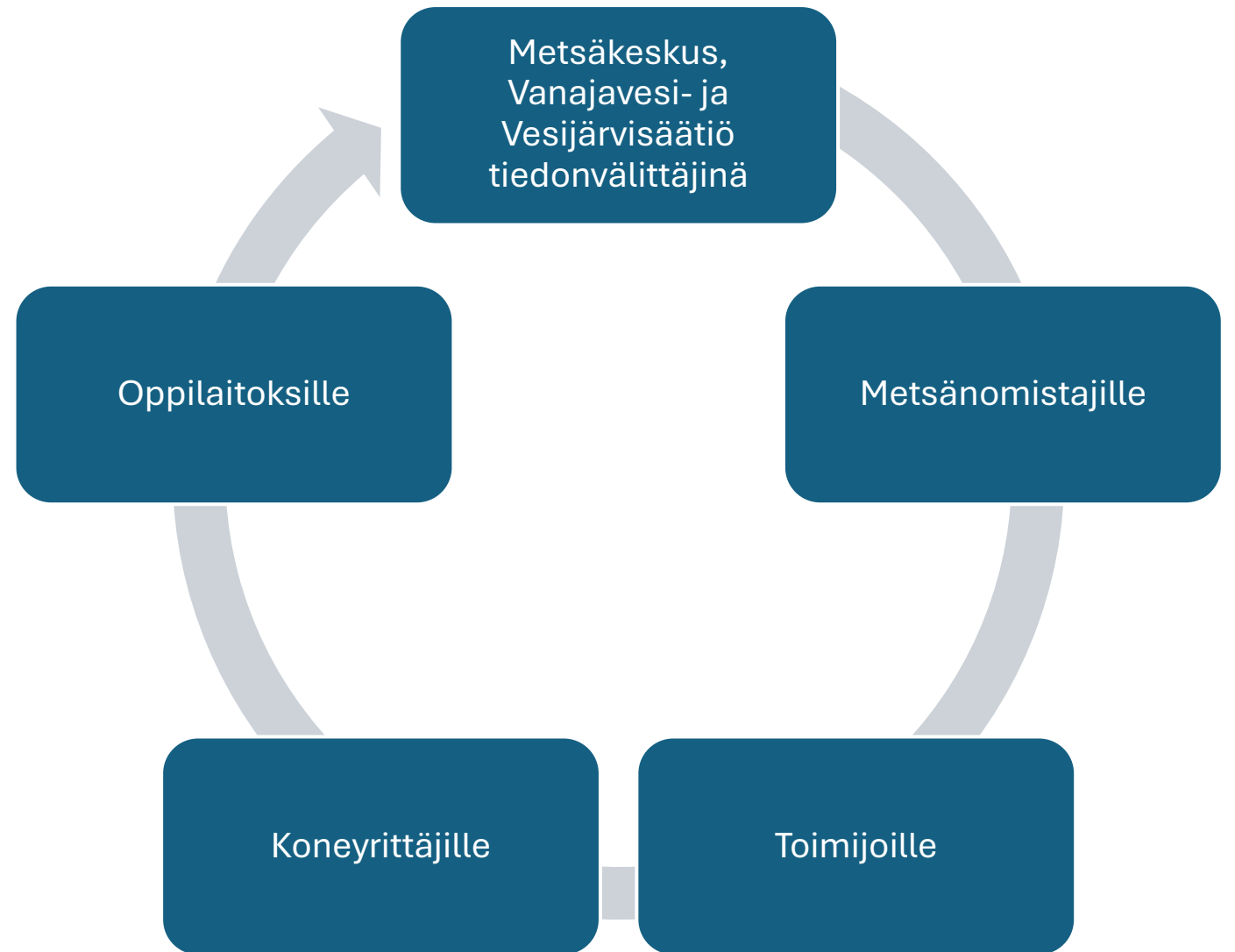
Tavoitteet

- Hankkeen päätavoitteena on, että metsänhoito Hämeen maakuntien alueella on ilmastokestävää ja luonnon monimuotoisuuden huomioivaa ja että vesiensuojelun toimilla estetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta hämäläismetsissä
- Tarkoituksena välittää uusinta tutkimustietoa metsien ilmastokestävydestä:
  - a) Miten varaudutaan ilmastonmuutoksen aiheuttamiin uhkiin, kuten kuivuus, metsätuhot, myrskyt
  - b) Miten monimuotoisuutta ja monilajisuutta lisätään metsissä
- ja oikeaoppisesta maa- ja metsätalouden vesiensuojelusta:
  - a) Vesielinympäristöjen kunnostaminen/ennallistaminen
  - b) Oikeiden menetelmien käyttö ravinnekuormien estämiseksi
  - c) Vanajavesi- ja Vesijärvisäätiön vesiosaamisen hyödyntäminen hankekumppaneina

Maakunnallista vaikuttavuutta

- Viestintä erilaisia kanavia hyödyntäen
- Koulutusten, tapahtumien ja maastoretkeilyjen avulla konkreettisia keinoja ilmastokestävään metsänhoitoon ja vesiensuojeluun
- Metsänomistajista koostuva oppimispolku – mahdollisuus vaikuttaa ja oppia lisää hankkeen teemoista

Tiedonvälitystapahtumia hankkeessa laajasti tarjolla - Hyödyntäkää tarjonta

- Seuraa metsäkeskuksen koulutus- ja tapahtumakalenteria osoitteessa: [Koulutukset ja tapahtumat | Metsäkeskus](https://metsakeskus.fi/koulutukset-ja-tapahtumat) (metsakeskus.fi)
- Hankesivut [Ilmastokestävyttä ja ympäristöviisasta vesiensuojelua hämäläismetsiin | Metsäkeskus](https://metsakeskus.fi/ilmastokestavytta-ja-ymparistoviisasta-vesiensuojelua-hamalaismetsiin)

Kiitos mielenkiinnosta!

Projektipäällikkö Jaakko Puputti

jaakko.puputti@metsakeskus.fi

050 342 9903

Oma Visio

- HAUHON PITÄJÄN

VESIENHOITOHANKE

Pro Hauhonselkä ry

Hauhon

Säästöpankkisäätiö

LEADER

Linnaseutu

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Oma Visio –hankkeet 1.8.2023 – 31.7.2026

- ✓ Oma Visio – ”emohanke” – Hauhon Säästöpankkisäätiön rahoittama
- ✓ Hauhon vesistöjen valuma-alue suunnittelu –hanke – Hämeen ELY-keskuksen rahoittama, asiantuntijayrityksenä KVVY Tutkimus Oy
- ✓ Nuorten Visio – hanke – Linnaseutu ry:n rahoittama, kumppaneina Hämeenlinnan seudun 4H-yhdistys ja Vanajavesikeskus

Hauhon
Säästöpankkisäätiö

LEADER
Linnaseutu

Nuorten Visio – Alakoululaisten luontotuokiot keväisin

Nuorten Visio – kesätiimi, esittelypisteet sekä viestintää

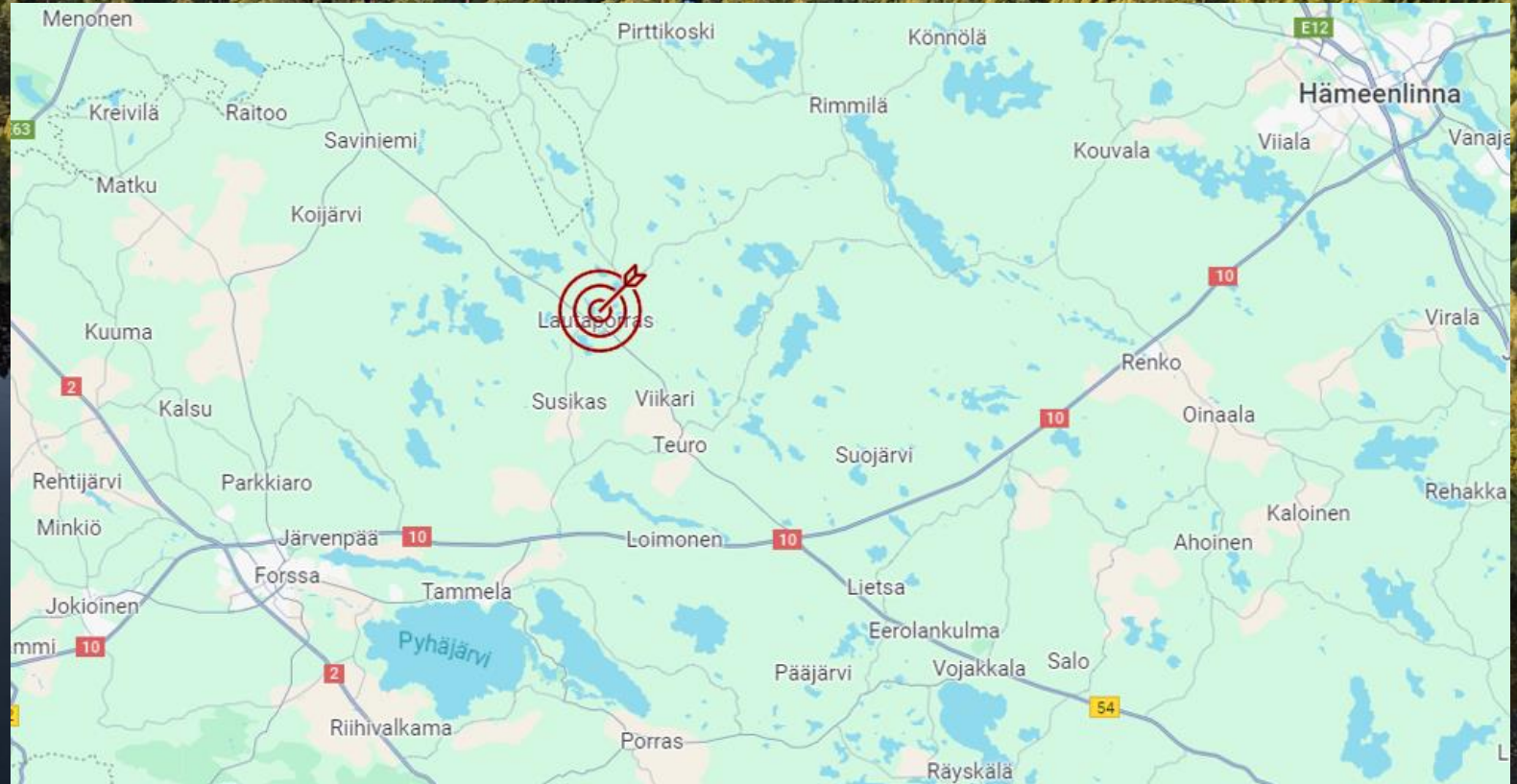

Tammelan Pitkäjärven-Lautaportaanjärven suojeluyhdistys ry

Tammelan Pitkäjärven-Lautaportaanjärven suojeluyhdistys ry

Yhdistyksen
perustaminen

Pitkäjärven vesienhoitohanke:

Laskeutusaltaat ja pohjakynnykset

- Pitkäjärvi 1. laskeutusallas
- Lautaportaanjärvi
- Ilojärvi
- Okslammi

- Pitkäjärvi 2. laskeutusallas

1. niittohanke

2. niittohanke

2018

2019

2020

2020

2021

2022

2023

2024

2025

Ensimmäiset
talvi- ja
kesävesi-
näytteet

Pohjaeläin-
tarkkailu ja
syvyys-
kartoitus

Vedenpinnan
tasaamisen
esiselvitys

Pitkäjärven
aliveden-
korkeuden
nostohaku

Pitkäjärven
imuruoppaus
Molempien järvien
haraukset

Vesi-
tutkimukset